

UJEDINJENE NACIJE

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove (Mehanizam) osnovao je Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija 22. decembra 2010. da nastavi nadležnosti, prava, obaveze i ključne funkcije Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu (MKSJR) i Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) nakon okončanja njihovih mandata.

OBRAĆANJE

TUŽILAC

(Isključivo za medije. Nije zvaničan dokument)

Arusha, Hag, 11. decembar 2018.

Obraćanje g. Sergea Brammertza, tužioca Međunarodnog rezidualnog Mehanizma za krivične sudove, Savetu bezbednosti Ujedinjenih nacija New York, 11. decembar 2018.

Gospodine predsedniče, ekscelencije,

Hvala vam na ovoj prilici da vam se obratim u vezi s aktivnostima Tužilaštva Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove.

Moj pisani izveštaj sadrži pojedinosti u vezi s našim aktivnostima i rezultatima postignutim tokom perioda na koji se izveštaj odnosi, u odnosu na naša tri primarna prioriteta. Danas bih želeo da istaknem samo nekoliko važnih pitanja.

Na samom početku, želeo bih da iskoristim ovu priliku da zahvalim predsedniku Meronu, i izrazim zahvalnost Tužilaštva na njegovom doprinosu.

Predsednik Meron predvodio je Mehanizam od njegovog osnivanja u julu 2012, i u velikoj meri je formirao našu instituciju tokom prvih godina njenog postojanja.

Gospodine predsedniče, ekscelencije,

Tužilaštvo je i dalje usredsređeno na ekspeditivno okončavanje ograničenog broja prvostepenih i žalbenih postupaka nasleđenih od MKSJ.

U vezi s ponovljenim suđenjem u predmetu *Stanišić i Simatović*, tokom perioda na koji se izveštaj odnosi, završili smo izvođenje dokaza svih naših svedoka sa izuzetkom jednog. Saslušanje našeg poslednjeg svedoka sada je zakazano za januar.

U vezi sa žalbenim postupkom u predmetu *Karadžić*, Tužilaštvo je nastavilo vođenje spora po velikom broju pitanja, uključujući i zahteve za izuzeće sudija u ovom predmetu, podnesene u poslednjem momentu. Primili smo na znanje izmenjeni raspored za završetak ovog predmeta i očekujemo izricanje presude.

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove
Tužilaštvo

Tel.: +31 (0)70 512 5278

Pratite MMKS na [Facebooku](#), [Twitteru](#), [YouTubeu](#), [LinkedInu](#)
<http://www.irmct.org/>

Tužilaštvo je 29. novembra, nedugo nakon završetka perioda na koji se izveštaj odnosi, završilo pripreme svojih pismenih argumenata u žalbenom postupku u predmetu *Mladić*, u skladu s rokovima koje je zacrtao sud. Osim tog rada, Tužilaštvo je takođe u ovom predmetu vodilo spor po više pitanja, uključujući zahteve za izuzeće sudija.

Nastavićemo da preduzimamo mere u sklopu svoje nadležnosti kako bismo ubrzali završetak ovih poslednjih postupaka.

Gospodine predsedniče, ekscelencije,

Još jedna od rezidualnih funkcija Mehanizma jeste zaštita žrtava i svedoka. U skladu s članom 14 Statuta Mehanizma, Tužilaštvo ima mandat da vodi istrage i krivično gonjenje za nepoštovanje suda.

Sada vas mogu obavestiti da je nakon intenzivne poverljive istrage sprovedene tokom prošle godine, Tužilaštvo 14. juna 2018, na poverljivoj osnovi podnelo optužnicu kojom je pet lica optuženo po tri tačke zbog nepoštovanja suda i podsticanja da se počini nepoštovanja suda.

Ova optužnica je potvrđena 24. avgusta, a policija Ruande je 3. septembra, u saradnji s Tužilaštvom, uspešno izvršila Mehanizmove naloge za hapšenje.

Ovaj postupak zbog nepoštovanja suda, *Tužilac protiv Turinaba i drugih*, proistekao je iz postupka preispitivanja presude u predmetu *Ngirabatware*. Tužilaštvo tvrdi da su četvoro optuženih direktno, i putem posrednika, vršili pritisak na svedoke koji su svedočili u prvostepenom postupku u predmetu *Ngirabatware* i vršili pritisak na svedoke u tekućem postupku preispitivanja presude u tom predmetu. Takođe tvrdimo da su dva optužena lica svesno prekršila naloge suda za zaštitu svedoka.

Cilj tog navodnog nepoštovanja suda, kako se tvrdi, bio je da se ukine pravosnažna osuđujuća presuda Augustinu Ngirabatwareu, i da se na taj način potkopaju činjenice o genocidu.

Tužilaštvo nije olako sprovело ovu aktivnost, pogotovo zbog toga što je ona izazvala značajno povećanje obima posla koji je dodatno opteretio naše već smanjene resurse.

Uprkos tome, u potpunosti smo posvećeni odbrani integriteta postupaka koje su sproveli MKSR, MKSJ i Mehanizam.

Tužilaštvo želi da pošalje jasnu poruku da će naše žrtve i svedoci biti zaštićeni i da se suprotstavljamo poricanju genocida u svim njegovim manifestacijama.

Gospodine predsedniče, ekscelencije,

Kao što sam vas prethodno izvestio, Tužilaštvo je preduzelo brojne važne mere kako bismo unapredili svoje napore na lociranju i hapšenju preostalih osam optuženih pred MKSR koji su u bekstvu.

Izvršili smo rekonstrukciju našeg tima za praćenje optuženih i usvojili proaktivniji pristup radu. Te reforme je pratilo privremeno povećanje u resursima, uz jasno razumevanje da imamo ograničeno vreme za uspešno izvršenje ovog zadatka.

Tokom perioda na koji se izveštaj odnosi, prethodno dobijeni obaveštajni podaci i naše istražne aktivnosti dovele su do nekoliko tragova na kojima radimo.

S tim u vezi sam ranije ove godine otputovao u Harare kako bih zatražio saradnju vlasti Zimbabvea, od kojih sam dobio uveravanja da su privrženi poštovanju svojih međunarodnih pravnih obaveza i poziva ovog Saveta državama članicama da sarađuju.

Uspostavili smo zajednički akcioni tim kako bismo dodatno uskladili istražne aktivnosti na lociranje jednog optuženog u Zimbabveu. Ovaj akcioni tim je veoma aktivan, i nedavno je Tužilaštvu dostavio još jedan izveštaj pokazujući da istražuju više tragova koji imaju izgleda za uspeh.

U isto vreme, na osnovu informacija koje je Tužilaštvo pribavilo, a koje je potvrdio centralni nacionalni biro INTERPOLa za Južnoafričku Republiku, u avgustu sam podneo hitan zahtev za pomoć vlastima Južnoafričke Republike.

Nažalost, uprkos ponovljenim kontaktima i podsetnicima, na ovaj zahev nije odgovoreno, niti je pruženo bilo kakvo objašnjenje. Tužilaštvo veruje da će Južnoafrička Republika, kao buduća članica ovog Saveta, pružiti neophodnu saradnju.

Lociranje i hapšenje optuženih koji su u bekstvu predstavlja prioritet Tužilaštva. Kako bismo završili ovu rezidualnu funkciju što ekspeditivnije moguće, saradnja država je i dalje od presudne važnosti.

Gospodine predsedniče, ekscelencije,

U odnosu na države na području bivše Jugoslavije, Tužilaštvo duboko žali zbog kontinuirane glorifikacije ratnih zločinaca i poricanja zločina, uključujući i genocid u Srebrenici. Iako je Tužilaštvo u više navrata zahtevalo hitno posvećivanje pažnje tom pitanju, razvoj događaja tokom perioda na koji se izveštaj odnosi ponovo je pokazao da je ovaj izazov veoma izražen.

Neki politički lideri u regionu rade na tome da se prevaziđe nasleđe nedavne prošlosti. Nažalost, pozitivni koraci se potkopavaju neodgovornim komentarima drugih zvaničnika kojima se poriče ono što je ustanovljeno van razumne sumnje od strane međunarodnih sudova, kao i prikazivanjem ljudi koji su počinili najteže povrede međunarodnog prava kao heroja.

Vojnici ne brane svoju državu na častan način tako što ubijaju civile, pale domove, siluju žene i devojke i progone zajednice zbog njihove etničke ili verske pripadnosti. Države ne mogu izgraditi zajedničke odnose ukoliko nemaju zajedničko prihvatanje i razumevanje nedavne prošlosti.

U Ruandi i na području bivše Jugoslavije, Tužilaštvo je privrženo promovisanju edukacije i kulture sećanja kao ključnih oruđa u borbi protiv ideologija diskriminacije, podele i mržnje.

Kao što je detaljnije navedeno u mom pisanom izveštaju, regionalna pravosudna saradnja u pitanjima ratnih zločina među državama na području bivše Jugoslavije je na najnižem nivou u odnosu na ranije godine, i nastavlja da se kreće u pogrešnom smeru.

Ta saradnja je od presudnog značaja za ostvarivanje pravde za žrtve iz svih zajednica. Prečesto se danas dešava da osumnjičeni za ratne zločine pronađu utočište u susednim državama jer vlasti međusobno ne sarađuju.

Uspešni regionalni naponi u borbi protiv organizovanog kriminala, korupcije i drugih teških krivičnih dela pokazuju da je takva saradnja moguća. Što se tiče regionalne saradnje u pitanjima ratnih zločina izazov ne leži u nedostatku mogućnosti, već u nedostatku volje.

Ako ni zbog čega drugog, onda radi obezbeđivanja stvarne pravde za svoje sopstvene ljude, Tužilaštvo poziva vlasti u regionu da preduzmu konkretne korake da poprave situaciju, uključujući i zaustavljanje političkog mešanja u pravosudni proces i omogućavanje pravosudnim sistemima da izvršavaju svoje dužnosti u skladu s vladavinom prava i evropskim standardima.

Gospodine predsedniče, ekscelencije,

Poslednja tema o kojoj želim danas da govorim jeste potraga za nestalim osobama na području bivše Jugoslavije.

Postignuti su značajni rezultati, uz otprilike 25.000 pronađenih i identifikovanih nestalih osoba. Nažalost, više od 10.000 porodica i dalje ne zna sudbinu svojih najmilijih.

Održao sam brojne sastanke s predstavnicima porodica nestalih lica tokom svojih nedavnih poseta državama na području bivše Jugoslavije. Čak i danas, oni trpe izuzetnu bol ne znajući sudbinu svojih najmilijih. Njihova poruka svima nama je jednostavna: intenzivirajte napore, produbite saradnju i na kraju vratite nestale njihovim porodicama.

Tokom perioda na koji se izveštaj odnosi, Tužilaštvo je preduzelo važne korake kako bi ojačalo svoju podršku potrazi za nestalim osobama. Potpisali smo memorandum o razumevanju s Međunarodnim komitetom Crvenog krsta kako bismo promovisali našu saradnju. Ovaj važan sporazum će omogućiti MKCK pristup našoj kolekciji dokaza kako bi pribavili informacije koje mogu biti od pomoći u rasvetljavanju sudbine osoba koje su i dalje nestale, i njihovog lociranja.

Takođe smo nastavili omogućavanje pristupa našim spisima i ekspertizi predstavnicima nacionalnih vlasti. Poslednjih meseci smo bili domaćini poseta predstavnika Komisije za nestala lica Srbije, i pružili obimnu operativnu podršku Institutu za nestale osobe Bosne i Hercegovine.

Na nedavnom samitu u Londonu, koji je organizovalo Ujedinjeno kraljevstvo, sve vlade u regionu su se obavezale da će poboljšati svoje aktivnosti i saradnju, i sprečiti politizaciju tog pitanja. Dalji napredak predstavlja humanitarni imperativ i od presudne je važnosti za pomirenje na području bivše Jugoslavije. Žrtve sa svih strana u sukobima moraju biti locirane, identifikovane i vraćene njihovim porodicama.

Gospodine predsedniče, ekscelencije,

Da zaključim, Tužilaštvo je čvrsto usredsređeno na završetak svojih preostalih funkcija na efikasan i delotvoran način, uključujući i istragu i krivično gonjenje za vršenje pritiska na svedoke i nepoštovanje suda.

Takođe ostajemo posvećeni pružanju naše pune podrške nastavku primene Strategije okončanja rada MKSR i MKSJ od strane nacionalnih vlasti, kako bi pravda bila ostvarena za što više žrtava.

Zahvalni smo na kontinuiranoj podršci ovog Saveta u svim našim naporima.

Hvala vam na pažnji.
